

**MEĐUŽUPANIJSKA GLOBE SMOTRA I
NATJECANJE 2025.**

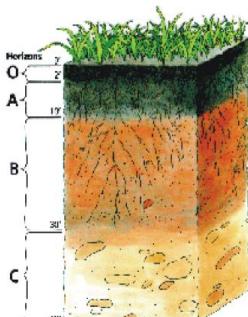
Provjera znanja za osnovne škole

ZAPORKA ŠKOLE

Broj pitanja	PITANJA I PROSTOR ZA ODGOVORE	Mogući bodovi	Ostvaren reno
1	<p><i>Među ponuđenim tvrdnjama označite one koje točno dopunjaju objašnjenje o pouzdanosti GLOBE podataka.</i></p> <p>Podatci iz GLOBE baze mogu se upotrijebiti za znanstvena i stručna istraživanja jer svi GLOBE učenici:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) koriste se potpuno jednakim instrumentima b) koriste se instrumentima propisanih značajka (specifikacija) c) koriste se instrumentima istoga proizvođača d) obavljaju mjerena i opažanja u isto univerzalno vrijeme (UT) e) unose rezultate mjerena u zajedničku bazu podataka 	2	svaki točan odgovor 1 bod
2	<p>U kojemu će području programa GLOBE pronaći protokole za istraživanje tla? <i>Označite točan odgovor.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> a) hidro sfere b) biosfere c) pedosfere d) atmosfere e) Zemlje kao sustava 	1	
3	<p><i>Označite koja je od navedenih tvrdnja točna?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> a) U svakome je trenutku manje od četvrtine površine Zemlje prekriveno oblacima. b) Prema GLOBE protokolu identificiraju se samo oblaci koji se nalaze iznad kuta od 14° u odnosu na horizont. c) Svi oblaci iznad Zemljine površine imaju učinak hlađenja. d) Kratkoživući tragovi kondenzacije (contrails) bolje se vide iz satelita nego ljudskim okom. 	1	
4	<p>Koje je od ponuđenih mesta najbolje za smještaj meteorološke kućice prema GLOBE protokolu? <i>Označite točan odgovor.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> a) na ulazu u školsku zgradu kako bi bilo praktično za svakodnevno mjerjenje b) ispod drveta tako da je kućica zaštićena od Sunca i padalina c) na otvorenome travnjačkom prostoru na koji ne dopiru sjene kuća ili drveća d) na pješčanome području ili na asfaltu da učenici ne zaprljaju cipele 	1	

5	<p>Označite točne tvrdnje u vezi s meteorološkom kućicom i smještajem Min-Max termometra.</p> <p>a) Vrata kućice trebaju gledati prema sjeveru kad je škola na sjevernoj hemisferi. b) Nije važno na koju stranu svijeta gledaju vrata kućice kad je termometar u njoj zaklonjen. c) Ako Sunce direktno obasja termometar, to može omesti točnost očitanja temperature zraka. d) Vrata kućice postavljaju se tako da Sunce ne zaslijepi mjeritelja pri očitavanju termometra. e) Za točno očitanje termometar se izvadi, a Sunce treba biti iza leđa mjeritelja.</p>	2	svaki točan odgovor 1 bod	
6	<p>Učenici mjere trenutačnu, maksimalnu i minimalnu temperaturu zraka tijekom nekoliko uzastopnih mjeseci. Što su primjetili?</p> <p>Označite točne odgovore:</p> <p>a) Minimalna i trenutačna temperatura mogu biti jednake. b) Maksimalna i trenutačna temperatura mogu biti jednake. c) Maksimalna temperatura može biti niža od trenutačne. d) Minimalna temperatura može biti viša od trenutačne.</p>	2	svaki točan odgovor 1 bod	
7	<p>Ako ste u aplikaciji GLOBE Observer, u sekciji za oblaka (Clouds) za naoblaku označili CLEAR, koje ćete tipove oblaka moći unijeti?</p> <p>Označite točan odgovor.</p> <p>a) nijedan b) Cirrus c) Cumulus d) Stratus</p>	1		
8	<p>A/ Koji od navedenih tipova oblaka spadaju u niske oblake.</p> <p>Označite točne odgovore.</p> <p>a) Cumulus b) Cirrocumulus c) Altocumulus d) Stratocumulus</p>	1	A/ svaki točan odgovor 0,5 bodova	

	<p>B/ Kako učenici mogu procijeniti visinu grudastih oblaka služeći se ispruženom rukom? <i>Slovo uz navedeni tip oblaka upišite na praznu crtu uz odgovarajući opis.</i></p> <p>Ako palac na ispruženoj ruci prekriva oblak, to je _____ c) Ako mali prst na ispruženoj ruci prekriva oblak, to je _____ b) Ako šaka ispružene ruke prekriva oblak, to je _____ a)</p>	B/ 2 boda za sva 3 točna; 1 bod za 2 točna	
9	<p>Koje su tvrdnje u vezi MUC kategorija za šumski pokrov točne? <i>Označite točne tvrdnje:</i></p> <p>a) MUC 0 zatvorena je šuma, a MUC 1 otvorena. b) MUC 0 šumovito je područje, a MUC 1 gusta je šuma. c) Za određivanje MUC kategorije treba izmjeriti i visine stabala. d) Gustoća pokrova krošnja određuje se kad počinje pupanje. e) Sve kategorije MUC klasifikacije imaju četiri razine.</p>	2 svaki točan odgovor 1 bod	
10	<p>U blizini škole nalazi se šuma, pa su učenici zaključili da je to dobro mjesto za istraživanje pokrova i biometrijska mjerena prema GLOBE protokolima. Što su učenici mogli zaključiti proučavajući Googleovu kartu?</p> <p><i>Označite točne tvrdnje.</i></p> <p>a) Šumski se pokrov prostire na površini od najmanje 90 x 90 m. b) U toj šumi prevladava drveće više od 10 m. c) Stabla su stara najmanje 50 godina. d) Šumski je pokrov homogen.</p>	2 svaki točan odgovor 1 bod	
11	<p>Učenici su počeli pratiti žućenje stabla u školskom vrtu. Uočili su da listovi ne mijenjaju boju jednoliko cijelom površinom, već je dio lista žut, dio je smeđ, a jedan je dio još uvek zelen. Koju će boju odabrati kao podatak za taj dan?</p> <p><i>Označite točan odgovor.</i></p> <p>a) boju koja se posljednja pojavila (nije je bilo kod prethodnoga opažanja) b) boju koja zauzima najveću ukupnu površinu lista c) boju koja je u području peteljke lista d) boju koja je mješavina svih prisutnih boja</p>	1	

12	<p>Tlo u prirodi sadržava mnogo organizama iz skupine razлагаča. Koji od navedenih postupaka može smanjiti brojnost i raznolikost razлагаča u tlu? Označite točan odgovor.</p> <p>a) Biljke ostanu na tlu, pa istrunu preko zime. b) Biljke se odstranjuju (npr. žetva pšenice), a na tlo se baca stajski gnoj. c) Biljke se odstranjuju (npr. žetva pšenice), a na tlo se baca mineralno (umjetno) gnojivo.</p>	1	
13	<p>U proljeće prije sadnje vrtno se tlo obično okopava. Koje se značajke tla tim postupkom poboljšavaju? <i>Označite točne tvrdnje.</i></p> <p>a) Povećava se udio zraka u tlu. b) Uništavaju se gujavice i drugi štetnici. c) Usitnjavaju se veliki i tvrdi grumeni tla (pedi). d) Povećava se propusnost tla za vodu. e) Mijenja se vrsta tla.</p>	2 boda za tri točna odgovora ; 1 bod za dva točna odgovora	
14	<p>U kojemu se sloju tla prikazanoga na slici 1 nalazi najviše humusa?</p> <p>Slika 1. Profil tla s označenim slojevima</p> <p>Na crtlu upišite slovo koje pripada tomu sloju.</p> <p>A i O ili samo A</p>	1	

15	<p>Slika 2 prikazuje odnos veličina čestica tla. Na crtlu uz grafički prikaz svake čestice tla upišite slovo koje označava tu vrstu čestice.</p> <p>Vrste čestica tla</p> <ul style="list-style-type: none"> c) pjesak d) prah a) glina b) ilovača <p>Slika 2. Odnosi veličina različitih čestica tla</p>	<p>2 boda za sva tri točna pridruživanja 1 bod za dva točna pridruživanja</p>	
16	<p>Dopunite rečenicu:</p> <p>Pet su čimbenika koji utječu na formiranje tla: klima, reljef, mineralna podloga, vrijeme i _____</p> <p>živi organizmi ili mikroorganizmi ili razlagači ili biljke i životinje ili gljive, bakterije, arheje, praživotinje</p>	1	
17	<p>Učenici su istraživali kvalitetu vode obližnjega jezera. Uzorke za analizu uzimali su na tri postaje:</p> <p>postaja A – s kraja mola dugačkoga 10 m</p> <p>postaja B – uz obalu na mjestu na kojem prolaznici često s pješačke staze hrane kruhom patke i ribice</p> <p>postaja C – na mjestu uz obalu, daleko od pješačke staze</p> <p>A/ Na kojoj biste postaji očekivali najveći ljudski utjecaj? _____ B (upišite oznaku postaje)</p> <p>B/ Prema vašemu očekivanju na rezultate kojih će mjerjenja opisane ljudske aktivnosti imati najmanji utjecaj? Zaokružite slovo uz to mjerene.</p> <ul style="list-style-type: none"> a) temperature vode b) prozirnosti c) pH-vrijednosti d) količine otopljenoga kisika 	<p>1</p> <p>0,5 bodova za svaki točan odgovor</p>	
18	<p>Učenici su u srijedu uzeli uzorak vode iz jezera, a da bi u četvrtak u školskom praktikumu proveli fizikalno-kemijsku analizu. Koja mjerena neće dati točne rezultate?</p> <p>Označite točne odgovore.</p> <ul style="list-style-type: none"> a) temperature vode b) pH-vrijednosti c) količine otopljenoga kisika d) alkaliteta 	<p>2 za svaki točan odgovor 1 bod</p>	

19	<p>Usporedni grafovi na slici 3 prikazuju vrijednosti podnevnih temperatura u dvije škole (Škola A i škola B). Proučite grafove.</p> <p><i>Odgovore na pitanja upišite na prazne crte</i></p> <p>a) U kojemu se godišnjem dobu pokazuju najveće razlike u vrijednostima podnevnih temperatura u obje škole? _____ zimi</p> <p>b) Koja se škola nalazi na većoj geografskoj širini? _____ škola B</p> <p>c) U kojim mjesecima škola B bilježi najveće temperaturne skokove? siječnju, veljači, svibanj_____</p> <p>d) U kojemu je mjesecu škola A zabilježila najvišu temperaturu zraka? 7. / srpnju</p>	<p>2</p> <p>za svaki točan odgovor 0,5 bodova</p> <p><u>najmanje 2 točna 0,5 bodova</u></p>	<p>Oblikovano: Font: 9 točka</p>

Slika 3 Usporedni prikaz temperatura zraka mjerjenih u solarno podne u dvjema školama.

Ukupno ostvareno bodova	Imena i potpisi članova međužupanijskoga povjerenstva		